


**BAS BREKELMANS, WETHOUDER GEMEENTE LISSE**

# Flower Science Park

De Bollenstreek is de bakermat van de bloembollensector. Maar nu de teelt is teruggelopen tot maximaal 2500 hectare, dient de Bollenstreek andere sterke punten uit te buiten, zoals het aanjagen van bloembollen gerelateerde innovaties. Met de realisatie van een Flower Science Park wil de gemeente Lisse dit concretiseren. Wethouder Bas Brekelmans: “Alleen in de teelt heeft de streek geen toekomst meer, dan ligt de woningbouw op de loer”.

Tekst:  
Gerrit Wildenbeest  
Foto's: René Faas

**P**artijen als Anthos, Bloembollenkeuringsdienst, Bollenacademie, Flynth, gemeente Lisse, Hobaho, KAVB, Kenniscentrum Plantenstoffen, NAK-tuinbouw en PPO ondertekenden eind vorig jaar een intentieverklaring voor de oprichting van het in Lisse te vestigen Innovatie- en Demonstratiecentrum Duin- en Bollenstreek. 'Innovatie bevorderen voor ondernemers in de Bollenstreek en voor de bloembollensector als geheel', luidt officieel de doelstelling van het IDC-B, dat bij PPO (Praktijkonderzoek Plant en Omgeving, onderdeel van de Wageningen Universiteit) wordt ondergebracht. Het IDC heeft 1,2 miljoen euro subsidie aangevraagd (600.000 provinciale subsidie, 600.000 euro private financiering). Het is de eerste bouwsteen van wat op termijn moet uitmonden in een Flower Science Park (FSP). “We denken aan een thematische opzet vergelijkbaar met het Biosciencepark in Leiden of ESA- ESTEC in Noordwijk”, zegt wethouder Bas Brekelmans, samen met vijf collegawethouders van Economische Zaken (Hillegom, Katwijk, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen) in de Bollenstreek initiatiefnemer van het FSP. Andere bouwstenen zijn een 'Bollen Business & Innovation Centre' - 'broedplaats' van

en voor innovatieve bedrijven - en de 'Flower Science Valley', gericht op netwerkvorming met andere regio's en internationale alliantievorming.

In een eind vorig jaar aan B&W Lisse aangeboden haalbaarheidsstudie getiteld 'De realisatie van een Flower Science Park in de gemeente Lisse' wordt een en ander nader uitgewerkt. Volgens het rapport moeten de contouren van het FSP rond 2017 duidelijk zijn, maar Brekelmans beschouwt dat meer als een stip op de horizon. Voor de praktiserende bollenkweker of handelaar is de haalbaarheidsstudie geen gemakkelijk te verteren kost, geeft Brekelmans op het gemeentehuis te Lisse toe, maar het is dan ook in eerste instantie een stuk voor beleidsmakers en politici. Waarom er gekozen is voor de naam Flower Science Park in plaats van Flowerbulb/ Bulbflower Science Park? Volgens Brekelmans ligt de eerste term beter in de mond. “Maar we willen zeker niet te breed worden, we concentreren ons wat het bloemenaspect betreft op bolbloeminnovaties. Schoenmaker blijf bij je leest. We hebben ook gesproken met NAK-tuinbouw in Roolofarendsveen. Die staan positief tegenover het initiatief”.



# : stimulans voor innovatie

## Wat is de achtergrond van het concept Flower Science Park?

“De oppervlakte bloembollen is gedaald tot 2500 hectare. Daarmee tel je als teeltgebied niet echt meer mee. Het soortelijk gewicht van de Bloembollenstreek wordt tegenwoordig vooral bepaald door de handel en de bemiddeling. Willen we de leidende rol van de Bollenstreek als bakermat van de bloembollenbusiness behouden, dan moet de Bollenstreek een innovatie-impuls krijgen als centrum van ketenbrede innovatie. Om dat vlot te trekken zoek je naar nieuwe concepten die daaraan richting kunnen geven. Ja, je kunt dat natuurlijk aan bestaande belangenbehartigingsorganisaties overlaten, maar mijn idee is dat die nogal conservatief zijn en niet zo snel nieuwe dingen zullen oppakken. Het Flower Science Park als concept is ook niet zozeer vanuit de teelt of de handel gedacht. Het gaat juist om het leggen van nieuwe verbindingen, waaruit vaak juist de beste innovaties voortvloeien. Een voorbeeld van zo'n innovatie is de zoektocht naar veelbelovende inhoudstoffen, maar je kunt ook denken aan marketingactiviteiten of nieuwe methoden van bollen planten in de tuin, zodat je die niet in september hoeft te planten om pas vijf maanden later de resultaten te zien.”

**Het IDC is de eerste stap op weg naar het FSP. Via PPO/Wageningen Universiteit is er een directe link met wetenschappelijke kennis op wereldniveau. Maar met het wegvallen van de collectieve financiering via het PT is de toekomst van PPO-Lisse onzekerder geworden. Is het, gezien de nadruk op het belang van onderwijs die in het rapport wordt gelegd, ook niet ontzettend stom geweest om het bloembollenonderwijs uit Lisse te laten verdwijnen?**

“De situatie rondom het PPO is zorgelijk. Als VVD-politicus heb ik ondernemersvrijheid hoog in het vaandel staan en ben ik tegen afgedwongen nut, zoals dat met de productschappen het geval is. Maar op dit moment, in deze overgangsfase, komt het afschaffen van de collectieve financiering voor het PPO slecht uit. Gelukkig zijn er allerlei nieuwe gezamenlijke initiatieven in de maak, maar de free-riders-problematiek blijft lastig, dat is mij ook bekend vanuit het Ondernemers Fonds Lisse. Wat het bloembollenonderwijs betreft, ja daar kijk je nu anders tegenaan, maar dat is helaas geschiedenis.”

## Waarom kan de realisatie van een FSP niet worden opgepakt door de Greenport Duin- en Bollenstreek en de daarmee verbonden Greenport Ontwikkelingsmaatschappij?

“De agenda's van de Greenport Duin- en Bollenstreek en de GOM zijn vanaf de oprichting gericht op ruimtelijke ordeningsvraagstukken. Er is geen economische agenda of beleid op het gebied van innovatiebevordering. Uiteraard vindt er wel afstemming met de Greenport plaats, zeker als het gaat om ruimtelijke vraagstukken. Lisse is initiatienemer, maar we worden volledig ondersteund door de wethouders in de andere Bollenstreekgemeenten. Als gemeente zullen we een belangrijke rol spelen in de totstandkoming van de gebiedsvisie van het Flower Science Park, dat zich in onze visie in een soort hoefijzervorm van het PPO via achterweg Zuid en het bedrijventerrein Dever zal uitstrekken. We vinden daar nu al CNB en PPO, de Heereweg is al een soort Bolstreet aan het worden. Ja, persoonlijk had ook Hobaho graag in dat gebied gevestigd willen zien, ik vind dat zij daar horen.”

**Het lijkt tot nu toe nog voor al een plan dat leeft in de geest**

## van beleidsmakers. Hoe zorgen jullie ervoor dat het gaat leven in het bollenvak?

“De aanzet is gegeven, we zoeken nu naar een boegbeeld die als kwartiermaker kan fungeren. Dat moet iemand zijn die de hele keten kan verbinden: onderzoek, onderwijs, ondernemers, overheid. Onze rol als gemeentelijke overheid is faciliterend. We kunnen het pad effenen op gebieden

als fiscaliteiten, grondaankopen et cetera. Maar uiteindelijk is het niet iets van de gemeenten, de markt zal het moeten oppakken. Ik kan alleen maar partijen oproepen om over hun eigen schaduw heen te springen en collectief innovaties op te pakken. Dat is het gezamenlijke belang naar de toekomst toe. De Bollenstreek kan alleen maar een rol blijven spelen als we onze zaken goed op orde hebben.”

Het rapport 'De realisatie van een Flower Science Park in de gemeente Lisse', in opdracht van de gemeente Lisse geschreven door ScienceWorks BV (Frank Zwetsloot, Pieter van Bohemen), is opgezet als scenariostudie, waarvan er drie worden uitgewerkt die samen de pijlers vormen van het toekomstige Flower Science Park. Het meest concreet is het Kenniscentrum, waarvoor het genoemde IDC de eerste aanzet is. Het tweede scenario betreft de incubatorfunctie: de broedplaats voor nieuwe bedrijvigheid. Volgens de schrijvers zijn de kansen hiervoor beperkt als alleen wordt gedacht aan de primaire productie. “Wanneer echter de ontwikkeling van dienstverlenende bedrijven en de vestiging van bedrijven van elders gestimuleerd wordt, komt een breder opgezet 'Bollen Business & Innovation Centre' als perspectief in beeld”. Het Valley-concept is het derde scenario. Regionale, nationale en internationale samenwerking en kennisuitwisseling staat hier centraal. De internationale dimensie biedt vooral perspectief vanwege de aanwezigheid van de Keukenhof. Te samen vormen de drie scenario's de opmaat voor het Flower Science Park, dat uiteindelijk als bouwstenen een kenniscentrum, een bedrijventerrein voor nieuw ondernemerschap en een organisatie die de internationale kennisuitwisseling en innovaties coördineert, zal omvatten. De onderzoekers bevelen een aantal concrete acties aan om een en ander te bereiken. Zo moet er beter gebruik worden gemaakt van al bestaande instrumenten op provinciaal (de programma's van de Greenport, diverse provinciale programma's) en nationaal (Topsectorenbeleid) niveau. De wetenschappelijke basis voor de bollensector moet worden verbreed. De interesse die er vanuit de universiteiten van Amsterdam, Wageningen en Leiden is om te investeren in bollenkennis dient vertaald te worden in op elkaar afgestemde programma's. Verder is er behoefte aan een nieuwe organisatie die de innovatie in de Bollenstreek aanstuurt. De rapporteurs zien hier een taak voor de leden van de kerngroep, die als hoofdinformanten voor de studie hebben gefungeerd, waaronder Bert Pinxterhuis (PPO/WUR Wageningen), Peter Kortekaas (Horticare), Ruud Berbee (Holland Biodiversity), Henk Hoogervorst (Hobaho) en Wouter Willems (CNB), waarbij opvallend is dat CNB niet behoort tot de ondertekenaars van de intentieverklaring tot de oprichting van het IDC. Zo'n nieuwe organisatie is nodig omdat “de organisatorische capaciteit in de Bollenstreek zwak is. Er is geen eenduidig uitgangspunt dan wel beleid over kennis en innovatie”. Aldus de onderzoekers.